Dosarul:nr.2a-749/24 Judecător: Livia Mitrofan
2-23112491-02-2a-20022024

D E C I Z I E

11 iunie 2024 mun.

Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana

Panov

Judecătorii Olga Cojocaru și

Marina Anton

examinând apelul declarat de *****, în cauza civilă la cererea de chemare depusă de ÎMGFL nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Fistican Victor, cu privire la încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01 noiembrie, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 03 august 2023, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată către Fistican Victor, prin care a solicitat încasarea din contul acestuia a datoriei pentru serviciile comunale în sumă totală de 52 235, 16 lei, formate din: pentru consumul de energie termică formată în perioada 01.10.2022-31.03.2023 în sumă de 40 052, 32 lei (încălzire - 25 106,01 lei, prepararea apei calde - 14 946, 31 lei) și alte servicii în sumă de 12 182,84 lei, formată în perioada 01.01.2015-31.03.2023 (deservire bloc - 1 653,96 lei, transport deșeuri - 837,01 lei, lift deservire tehnică - 2 408,61 lei, deservire echipament - 999,19 lei, apă potabilă - 6 284,07 lei), scadentă la data de 30.04.2023, pentru locul de consum de la adresa mun. Chișinău, bd. Traian 17/1, ap. 32. 2.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că, potrivit informației din fișa locuinței și a informației din Registrul bunurilor imobile, pârâtul Fistican Victor este proprietar și locatar al ap. 32 din mun. Chișinău, bd. Traian 17/1, iar conform informației privind situația despre calculul și achitarea serviciilor comunale, pârâtul a acumulat o datorie de 52 235, 16 lei, după cum urmează: pentru consumul de energie termică formată în perioada 01.10.2022-31.03.2023 în sumă de 40 052,32 lei (încălzire - 25 106,01 lei, prepararea apei calde - 14 946, 31 lei) și alte servicii în sumă de 12 182,84 lei, formată în perioada 01.01.2015-31.03.2023 (deservire bloc - 1 653,96 lei, transport deșeuri - 837,01 lei, lift deservire tehnică - 2 408,61 lei, deservire echipament - 999,19 lei, apă potabilă - 6 284,07 lei), scadentă la data de 30.04.2023.

Consideră că, obligațiunea de achitare a serviciilor comunale prestate urmează a fi pusă în sarcina proprietarului/locatarului apartamentului la locul de consum, Fistican Victor, care a neglijat obligațiile de plată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01 noiembrie 2023, acțiunea înaintată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 15 noiembrie 2023, lichidatorul ÎMGFL nr. 4 din mun. Chișinău, - Popa Ion a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 01 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Concomitent, prin cererea de apel declarată apelantul a solicitat amânarea taxei de stat după examinarea cauzei, în conformitate cu art. 86 alin. (2) CPC.

Prin încheierea Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2024 s-a amânat achitarea taxei de stat de către apelantul Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului la depunerea apelului, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanță de judecată a hotărârii. S-a comunicat apelantului Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului despre necesitatea prezentării prin intermediul Secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău (mun.Chișinău, Teilor,4) cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii cîţi participanți la proces sânt, plus câte o copie pentru instanța de apel semnată conform exigențelor Legii de apelanți sau de reprezentantul său, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Cu respectarea termenului apelantul, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului a prezentat cererea de apel motivată.

În motivarea apelului a indicat că, în hotărârea contestată, prima instanță a invocat că, conform Extrasului din Registrul bunurilor imobile anexat la cererea de chemare în judecată, dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100113.165.01.032, care se află pe adresa mun. Chişinău, bd. Traian 17/1, îl deține Cebotariov Alexandr, Cebotariova Evghenia şi Cebotariov Anna, iar Fistican Victor are grevat dreptul de ipotecă asupra bunului imobil, în baza contractului de ipotecă nr. 1-10758 din 04.11.2005 şi contractului de cesiune a creanței nr. 23907 din 04.12.2017. Totodată, potrivit informației din baza de date „Acces Web”, anexată la cererea de chemare în judecată, Cebotariova Evghenia a decedat la data de 19.01.2017, Cebotariov Anna a decedat la data de 30.05.2007, iar Cebotariov Alexandr a decedat la data de 10.05.2022.

Afirmă că concluzia instanței de fond este una eronată, fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei, ori, în conformitate cu art.185 alin.(1) lit.a) CPC, instanța în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâţilor şi intervenienților. Iar art. 62 alin. (l)-(3) CPC, prevede că coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea cauzei implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți şi/sau pîrîți atunci cînd obiectul litigiului îl constituie drepturile şi obligațiile comune ale mai multor reclamanți sau pîrîţi; drepturile şi obligațiile reclamanților sau pârâților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept.

Menționează că urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanţa judecătorească va înștiința, din oficiu sau la cererea participanților la proces, pe toți coreclamanții şi copîrîții despre posibilitatea de a interveni în proces. După cum s-a stabilit, bunul imobil bunului imobil cu nr. cadastral 0100113.165.01.032, care se află pe adresa mun. Chişinău, bd. Traian 17/1, îl deţine Cebotariov Alexandr, Cebotariova Evghenia şi Cebotariov Anna, care de altfel sunt decedați. Însă cu toate acestea instanța de fond nu a soluționat problema moștenitorilor legali sau testamentari ai defuncților, prin aceasta afectând drepturile şi obligațiile adevăraților debitori, adică a persoanelor care au beneficiat nemijlocit de serviciile comunale prestate de ÎMGFL nr. 4 din Chişinău. Instanța de fond nu a stabilit componența tuturor participanților la proces şi a pronunțat o hotărâre, prin care sunt afectate drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces. Astfel, analizând circumstanțele expuse în prezentul litigiu calitatea procesuală a părților în proces este viciată, or, instanța de fond, în temeiul art. 62 şi 183 din Codul de procedură civilă, încă la faza pregătirii cauzei pentru dezbaterile judiciare urma să soluționeze problema antrenării în proces a tuturor participanților la proces, având în vedere faptul că obiectul litigiului îl constituie obligațiile ce rezultă din atributele dreptului de proprietate asupra unui bun dobândit în devălmășie. Or, în cazul coparticipării procesuale obligatorii, dreptul (obligația) subiectiv al unui coparticipant este într-o legătură strânsă cu drepturile (obligațiile) subiective ale celorlalți coparticipanți, încât problema apărării acestor drepturi nu poate fi examinată şi soluționată într-un proces civil separat.

Notează că potrivit art.183 alin.(2) lit. c) Cod de procedură civilă, pregătirea pentru dezbatere judiciară este obligatorie pentru orice cauză civilă şi are ca scop stabilirea componenței participanților la proces şi implicarea în proces a altor persoane. Prin urmare, neatragerea în proces a moștenitorilor lui Cebotariov Alexandr, Cebotariova Evghenia şi Cebotariov Anna, are drept consecință, soluționarea de către instanță a problemei drepturilor unei persoane care nu a fost implicată în proces, adică ne acordarea unui statut procesual de participant la proces, ce i-ar oferi posibilitatea de a-şi apăra în mod efectiv drepturile şi interesele, fapt care impune o limitare de acces la justiție, respectiv o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, concluzie relevată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza „Business şi Investiții pentru toţi contra Republicii Moldova” (13 ianuarie 2010, nr. 39391/04).

În conformitate cu art. 385 lit. d) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) şi i).

Conform prevederilor art.388 lit.d) CPC, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Potrivit art.276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform prevederilor art.276^3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest

fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești şi reclamantului o referință, precum şi copii de pe înscrisurile necesare.

Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă şi condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art.276^4 CPC, instanța soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod.

Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.2763 fiind aplicabile corespunzător.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Conform dispozițiilor art.118 alin.(3) şi alin.(5) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate. Astfel, în opinia instanței circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii au fost determinate definitiv, reieșind din pretențiile şi actele probatorii prezentate în ședința de judecată.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum și a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod și de alte legi

Conform art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

În temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În conformitate cu prevederile art.117 alin.(1) CPC, probe în pricinile civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea

circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi a altor circumstanțe pentru justa soluționare a pricinii. Or, în conformitate cu prevederile art.121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform prevederilor art.130 alin. (1-3) CPC instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe - aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea pricinii.

Potrivit prevederilor art.131 al.(1) CPC, explicațiile date de părți asupra circumstanțelor care le sânt cunoscute şi care au importanță în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe.

Posibilitatea persoanelor fizice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi, metodei de reparare a prejudiciilor îi este atribuit un caracter universal de apărare a drepturilor civile.

În ședința de judecată s-a constatat că obiectul raportului juridic litigios pretins îl formează neexecutarea de către pârât a obligației de plată a datoriei rezultate pentru plata serviciilor comunale.

Potrivit art.7 alin.(1) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Alin.(4) în cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligațiilor părților, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Alin.(5) în situațiile prevăzute la alin.(4), dispozițiile legii noi se aplică modalităților de exercitare a drepturilor sau de executare a obligațiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispozițiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

Reieşind din conținutul normei de drept menționate, instanța de judecată constată că la soluționarea prezentului litigiu sunt aplicabile prevederile Codului civil în vigoare la data executării obligațiilor contractuale.

Aşadar, în conformitate cu prevederile art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Articolul 775 din Codul civil stipulează că, (1) Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul naşterii, pe durata existenței, la momentul executării şi stingerii obligației.

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, conform art.776 Cod civil.

În conformitate cu art.858 alin.(1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Alin.(2) Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Articolul 861 alin.(2) din Codul civil prevede, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acțiunii în justiție faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.

Potrivit art.912 alin.(1) Cod civil în vigoare până la 01.03.2019, creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

Conform prevederilor art.970 alin. (1) și (2) Cod civil pînă la 01.03.2019, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

Potrivit art. 971 Cod civil, în vigoare pînă la 01.03.2019, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

Articolul 1375 alin.(1) Cod civil în redacția actuală, definește prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită.

Conform art.1376 alin.(1) Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. (2) Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

În conformitate cu prevederile art. 25 alin.(1) Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24.10.2002, persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sânt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi consumator.

Alin.(6) indică că sumele încasate de către intermediari la decontări în baza bonurilor de plată perfectate de ei se transferă operatorilor şi se atribuie de către aceştia în contul facturilor expuse spre plată în baza contractelor de furnizare/prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, încheiate cu gestionarii fondului locativ. Volumul serviciului facturat în baza contractelor şi nedistribuit spre plată consumatorilor rămâne în seama gestionarului fondului locativ, care este obligat să-l achite operatorului în mărimea şi în termenul prevăzute în factură.

Colegiul relevă că prin hotărârea instanței de insolvabilitate din 11 aprilie 2017 s-a constatat insolvabilitatea debitorului ÎMGFL nr. 4 din mun. Chișinău.

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile anexat la cererea de chemare în judecată (f.d.10), dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral 0100113.165.01.032, care se află pe adresa mun. Chișinău, bd. Traian 17/1, ap. 32, îl deține Cebotariov Alexandr, Cebotariova Evghenia și Cebotariov Anna, iar Fistican Victor are grevat dreptul de ipotecă asupra bunului imobil, în baza contractului de ipotecă nr. 1-10758 din 04.11.2005 și contractului de cesiune a creanței nr. 23907 din 04.12.2017. Totodată,

potrivit informației din baza de date „Acces Web”, anexată la cererea de chemare în judecată, Cebotariova Evghenia a decedat la data de 19.01.2017 (f.d.6), Cebotariov Anna a decedat la data de 30.05.2007 (f.d.7), iar Cebotariov Alexandr a decedat la data de 10.05.2022 (f.d.8).

În conformitate cu prevederile art.55 CPC se consideră participanți la proces:

- părțile, intervenienții, procurorul, petiționarii, persoanele care, în conformitate cu art.7 alin.(2), art.73 şi 74, sânt împuternicite să adreseze în instanță cereri în apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime ale unor alte persoane sau care intervin în proces pentru a depune concluzii în apărarea drepturilor unor alte persoane, precum şi persoanele interesate în pricinile cu procedură specială.

În această ordine de idei instanța reține că potrivit prevederilor art.67 alin.(1) CPC, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți, în caz contrar aceasta va afecta principiile constituționale de organizare a statului, art.127 alin.(4) din Constituție.

Potrivit materialelor cauzei se constată că, instanța de fond a soluționat în cadrul examinării cauzei problema unor persoane neantrenate în proces, ori, aceasta nu a stabilit pentru examinarea cauzei stabilirea cercului de moștenitori a persoanelor: Cebotariova Evghenia (decedată la data de 19.01.2017, Cebotariov Anna, decedată la data de 30.05.2007 și Cebotariov Alexandr, decedat la data de 10.05.2022.

Astfel, la caz, Colegiul civil ***relevă că neantrenarea în proces a consumatorilor care au beneficiat în mod efectiv de serviciile comunale prestate, poate influența soluția emisă de instanța de judecată*** şi combate circumstanțele de fapt şi de drept pe care au fost întemeiate de către aceasta, respectiv pentru soluționarea justă a prezentei acțiuni urmează a fi atrasă în proces.

Potrivit dispozițiilor art.67 CPC, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenției, menționând cărei părți se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces şi la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Astfel, contrar prevederilor art.67 alin.(3) al CPC, instanța din oficiu urma să-l introducă în proces, or, indiferent de decizia care urma să o adopte ar fi vizat în mod direct şi drepturile acestora.

Or, în caz contrar, nerespectarea acestor obligații, care se regăsesc şi în principiile fundamentale a procedurii civile, art.art.9, 26 CPC, afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât şi cele de echitate a procesului judiciar.

Totodată, urmează de indicat că imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate

la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Or, certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelantului, cât şi ale intimatului, motiv din care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării intimatei de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite a efectelor legale.

Conform dispozițiilor art.1 alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

La rejudecarea cauzei prima instanță urmează să țină cont de cele relatate în prezenta decizie, inclusiv, ***să întreprindă măsuri în vederea atragerii în proces a persoanelor care au beneficiat efectiv de statutul de consumator și de serviciile prestate de către reclamant, ori, acest fapt poate influența soluția emisă de instanța de judecată*** a cărei interese se aduc atingere, cu adoptarea unei hotărâri legale.

Instanța de apel reține că, neantrenarea în proces reprezintă o violare vădită a dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO și constituie temei legal necondiționat, de sine stătător și invocat din oficiu de casare a hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Dat fiindcă hotărârea instanței este neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar motivele invocate de apelant sunt întemeiate, Colegiul conchide necesar de a admite apelul, a casa hotărârea instanței de fond, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.d), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01 noiembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare depusă în procedura cererilor cu valoare redusă, în cauza civilă la cererea de chemare înaintată de ÎMGFL nr. 4 din mun. Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Fistican Victor, cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Judecătorul

Ana Panov

Judecătorii Olga

Cojocaru

Marina

Anton